

EAB Update

Ĝisdate

An organ of the Esperanto Association of Britain
Organo de Esperanto-Asocio de Britio
No. 22, July–September 2003 ★ N-ro 22, julio–septembro 2003

ISSN [on request]

International Communication without Discrimination ☆ Human Rights in Practice
Internacia Komunikado sen Diskriminacio ☆ Homaj Rajtoj en la Praktiko

'A Different World is Possible' Esperanto at the 3rd World Social Forum

The 3rd World Social Forum took place in Porto Alegre, Brazil, from 23 to 28 January. It is the most important meeting of world civil society. Under the slogan 'A Different World is Possible' – which could also be read in Esperanto on the most popular T-shirt there – 100,000 participants took part in 1,700 highly diverse meetings to discuss and criticise alternatives to the unjust and destructive world order created by the world market process, in the search for globalisation of human rights, democracy and equality.

In this movement for a different type of world – a movement that is extraordinarily diverse and multifaceted – the Esperanto movement's striving for world-scale language democracy naturally has a rightful place with great potential.

The important responsibility of presenting our proposed solution at this World Forum was taken on by a small but enthusiastic band of local Esperantists. There was no participation by the Brazilian national association, but there were four other Esperantists taking part: from France, Argentina, Chile, and from Rio-de-Janeiro.

Esperanto flag in millions

During the opening mass march around forty of us walked together carrying banners, flags and green overshirts, which produced one of the first results: the appearance of the Esperanto flag in a photo of the march on the cover of the Brazilian daily *O Globo*, which has a print-run of several

million. Leaflets were also handed out during the march, and some indefatigable Esperantists stood at important meeting-points during the day

to provide information to all who showed an interest. A few of them were interviewed by the mass media.

Sessions on Esperanto

Three sessions were organised within the official programme under the auspices of the

**“Perhaps we
will never find
a public more
ready to
understand
our ideas”**

Universal Esperanto Association, with talks on Esperanto in Portuguese by César Dorneles and others, and in English by Paulo Izaías Ereno. The third session concerned linguistic human rights and genocide against Indians (J.A. Vergara), during which the Esperanto movement's favourable attitude to language

- La venonta **Monda Socia Forumo** okazos en Mumbau, Barato (Hinda Unio), en januaro 2005.
- De la 12-a ĝis la 15-a de novembro 2003 okazos **Eŭropa Socia Forumo** en la Pariza regiono. Oni provos proponi Esperanton kiel pontolingvon al ĉiuj, kiuj ne scipovas unu el la kvin oficialaj lingvoj (la angla, franca, germana, hispana, itala, kaj la manĝesta). Ĉiaj kunlaborantoj bezonataj. Pliaj informoj de: S-ro Emilo Mas, 47 rue de l'espéranto, FR-47190 Galapian, Francio. Tel. 00 33 (0)5 53 87 84 58; rete: espergala@wanadoo.fr.
- Se vi deziras aliĝi al **Socia Forumo Esperanto** (SFE), sendu mesaĝon al socia-forumo-esperanto-subscribe@yahoogroups.com.

ecology was underlined. There was also a successful presentation of Esperanto with dancing, singing and a sketch at the children's Forum.

'Cultural diversity'

José Vergara attended the special series of lectures on 'How to Guarantee Cultural and Language Diversity?' Despite the shared disquiet about cultural homogeneity resulting from the policies of the powers that be, the only opposition to a role by Esperanto in this field is due to prejudice and misunderstanding – in this case by the president of the Italian Cultural Association ARCI, Luciana Castellina. She nevertheless promised to discuss the possibility of arranging an official session on Esperanto within the next World Social Forum.

Public ready to understand

Perhaps we will never find a public more ready to understand our ideas, nor in such numbers, than in this Forum. We should plan our participation in similar events. In my opinion, we need more politically conscious Esperantists taking part, more professionally produced information, more copies of the Prague

Manifesto to give away in as many ethnic languages as possible to coincide with the ideas of the Forum, etc.

Future Social Forums will be World (India, 2005), and regional (e.g. Europe, near Paris in November 2003). See further information, contacts, etc. in the box on page 1.

We should plough our Esperanto furrow in unison with all those who want to construct a new world. □

(Translated and adapted from the Esperanto original by José Antonio Vergara (Chile) in UEA's review *Esperanto*, March 2003.)

With this issue of Update

you will find a copy of EAB's new **full-colour leaflet detailing the range of correspondence courses** currently on offer. We have a network of experienced tutors ready to help and encourage, so please take a little time to browse through the leaflet and consider which courses you might like to take! Also consider our residential courses (see further information on pages 6 and 7).

Vi trovos

En ĉi tiu numero vi trovos enkondukan raporton pri la 3-a Monda Socia Forumo. Ĝuste kadre de tiaj progresemaj movadoj por alternativaj vivmanieroj ni kredeble povos trovi novajn adeptojn kaj aliancinojn. Ĉu vi estas ano de tiu aŭ simila organizaĵo, ĉe kiu vi povos agi kiel kontakt-perulo?

Kelkaj membroj letere komunikis siajn opiniojn al *Ĝisdate* pri la situacio de niaj periodaĵoj, sed bonvolu atenti, ke la redaktoro neniel sugestis, ke oni forigu nian revuon *La Brita Esperantisto*. Imagu tian herezaĵon!

Mi intencis aranĝi, ke via bulteno havu oficialan 'ISSN'-numeron ekde la nuna numero, sed la cirkonstancoj spitis. La presejo/distribuejo sukcesis perdi ĉiujn kromekzemplerojn, provizante la Oficejon de EAB sole per embaraso!

Memoru, ke via kontribuo ĉiam estos bonvena.

Geoffrey Sutton

Material for the **next issue of Update** should be with the editor ideally no later than 1 September / Materialo por la **venonta numero de Ĝisdate** atingu la redaktoron ideale plej laste la 1-an de septembro.

Update / Ĝisdate is a quarterly organ of the Esperanto Association of Britain / estas kvaronjara organo de Esperanto-Asocio de Britio, Esperanto House / Esperanto-Domo, Station Road, Barlaston, Stoke-on-Trent ST12 9DE. Tel. 0845 230 1887 or +44 (0)1782 372141 Fax / fakso: +44 (0)1782 372229

E-mail / ret-adreso: eab@esperanto-gb.org Website / ttt-paĝo: www.esperanto-gb.org

□ Membership of EAB costs £25 a year (£20 concession); supporter £10 / Membriĝi en EAB kostas £25 jare (£20 rabatite); subtenanto pagas £10.

□ Material for *Update* should be sent by e-mail, computer disk or hard copy to the editor / Materialon por *Ĝisdate* oni sendu rete, diske aŭ papere al la redaktoro: Geoffrey Sutton, 7 Clover Road, Aylsham, Norwich NR11 6JW; e-mail / retroŝte: gsutton@macunlimited.net. Material may be in Esperanto, English, Welsh or Gaelic / Materialo rajtas esti en la lingvoj internacia, angla, kimra aŭ gaela.

□ EAB also publishes the review *La Brita Esperantisto*, wholly in Esperanto, and the English-language internet bulletin *EAB NetNews* / EAB eldonas ankaŭ la revuon *La Brita Esperantisto*, tute en Esperanto, kaj interrete la anglalingvan bultenon *EAB NetNews*.

□ EAB is a registered charity (No. 272676) and an affiliated national association of the Universal Esperanto Association, which has official relations with the United Nations and Unesco / EAB estas leĝe registrita bonfara asocio kaj aliĝinta landa asocio de Universala Esperanto-Asocio (Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 Rotterdam, Nederlando. Tel. 00 31 10 436 1044; fax / fakso: 00 31 436 1751; e-mail / rete: uea@uea.org; www.uea.org), kiu havas oficialajn rilatojn kun Unuiĝintaj Nacioj kaj Unesko.

□ The views expressed in *Update* are not necessarily those of the Management Committee of EAB / La opinioj esprimitaj en *Ĝisdate* ne nepre estas tiuj de la estraro de EAB.

The April and May meetings

The April meeting of the Management Committee took place in London. A meeting also took place immediately following the Annual General Meeting (AGM) at the British Esperanto Congress in Glasgow. (For the AGM report, see page 5).

Publicity

Helen Fantom reported that there had been a positive and successful meeting of the Publicity Subcommittee.

The European Esperanto-Union (EEU) had received a donation from Japan of 1,000 euros for each affiliated national association to spend on an approved advertisement. A proposal for approval by the Committee is being worked on.

The Director of Development presented the job specifications for the post of Information Officer. Ian Fantom is already working on promotion, and as part of this, it is planned to fully revamp EAB's website. Colin Turner's valuable contribution to the past development of the site has been greatly appreciated; unfortunately, he now has to cease due to pressure of work.

The Committee has been searching for someone to take on a 'front-of-house' public relations role. This may soon bear fruit.

En la ĝangalon!

The Committee has agreed to become a 'partner' of the new, Brazilian Ĝangalo website. Ian Fantom will be producing an 'Esperanto Britain' portal as part of this co-operation.

'Language Advantage'

The editor of this website has agreed to a main feature for Esperanto in June. It is planned to introduce listings of

learning aids, etc. and regularly integrate information on Esperanto into the site.

Regional development

A post to deal with this important area was discussed briefly. It is on the agenda for the

Full revamp of EAB's website

Management Committee's weekend discussions in June.

Handbook

John Hubert and Ian Fantom have volunteered to attempt to pull the project together. Don Harlow has offered to supply the computer file of the handbook of ELNA – the US association – as a working model.

Education

EAB's new Education Co-ordinator, Angela Tellier, reported that the important initiative for beginners and post-beginners called 'Course-you-can' is well under way. (See further information on pages 6 and 7.)

The Pronunciation CD, at present being produced singly on order, is under review for improvements.

It was also reported that some funding was available to teach teachers to use Esperanto as an introductory language in primary schools.

This is being followed up.

The Free Postal Course had been reviewed, and its presentation and co-ordination will be improved.

The Beginners' Course parts 1 and 2 – based on the story *Gerda Malaperis!* – are ready, and part 3 is nearing completion. The committee decided that the course will be sold at the subsidised price of £10 for each part or £27 for all three, including inland postage and packing. Orders from abroad will cost £30 plus p. & p. Some packs have already been sold to students who have finished the Free Postal Course.

The *Urso-Kurso*, for children, has now been transferred on to CD, and the parents' introductory booklet has been revised and updated.

The new leaflet on available correspondence courses was being prepared and is enclosed in this issue. A website is being constructed for EAB's courses and exams.

Congresses

There is continuing contact with the organising committee of the congress in Boulogne-sur-Mer, planned for Easter 2005 and celebrating the centenary of the first *Universala Kongreso de Esperanto*. An excursion to London is intended, as far as possible in Zamenhof's footsteps. The congress has its own website: www.boulogne2005.online.fr.

Possible venues for the 2004 British Congress were also discussed.

Butler Library

The participants of the Mezlanda Esperanto-Tago at Barlaston had visited the library while the Chair of the Library Subcommittee, David Bisset, and the Honorary

Librarian, Geoff King, were in attendance.

It is hoped that a simple stock list of all library material may be ready by June or shortly thereafter to enable an initial assessment of what the Butler Library has and has not got. Mike Seaton was doing a valuable job in aiding the cataloguing operation.

Auld Collection

David Bisset also reported that the National Library of Scotland had contacted him about the Auld Collection, i.e.

William Auld's personal library containing some 4,000 volumes. They were briefed concerning the situation of the Butler Library, and possibilities for co-operation in the future were discussed. A meeting will be arranged in Edinburgh later this year.

Second-hand books

Norah Brown and Graham Blakey have completed a catalogue of second-hand books for sale (5 x A4). A list is available from the office. A pricing system is yet to be approved.

Derek Tatton's retirement

Derek Tatton, the principal of Wedgwood Memorial College, now EAB's base, is soon to retire. Derek, an Esperantist and since the AGM now a member of EAB's Management Committee, has been a great asset not only to his college but also to EAB. The Committee

have agreed to make an appropriate gesture on his retirement. Derek's successor at the college has already been appointed and will start work in August.

Melvyn Bragg

Edmund Grimley Evans reported that the script editor for

Melvyn Bragg's ITV series about the English language had contacted EAB asking for information about Esperanto and translations of two sentences that might be used to open the final programme. Edmund sent them a cassette tape with the relevant pronunciation. □

EKSPOZICIOJ

EXHIBITIONS

Exhibition visitors vote Esperanto 1st prize

Many of us enjoyed the hobby of stamp-collecting as youngsters, trying to build a better collection than our school friends, and at that age the more stamps in the collection the better it was, regardless of variety or condition.

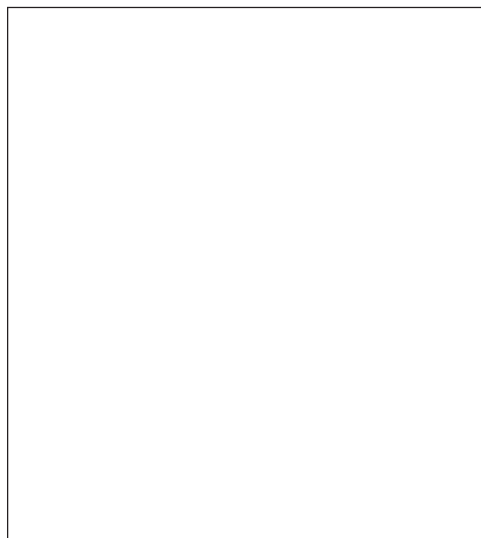
Into our teens we found more enjoyable pastimes, and stamps were put to one side. In later life we may have returned to stamps as a hobby, profession, or in my case both, as I work for Stanley Gibbons in the Strand.

Collecting stamps is an individual hobby, you can collect what you like, arrange them how you wish, or leave them in their original packs if you prefer.

Today, one of the growing forms of collecting is thematics. As the title implies this is the collecting of stamps, postcards, stamps on envelopes, all with a basic 'theme'. The choice of theme is endless, birds, trees, famous Britons, actors, photography, or in my case 'Esperanto'.

Twice a year there is a meeting of Thematic dealers and collectors at Carisbrook Hall in London, the spring

meeting was for sixteen pages on a theme, the judging being carried out on a voting system by the visitors to the exhibi-

tion. This spring my entry of 'Esperanto' won this competition, the John Fosbery Trophy.

It is hoped that this helped to spread 'the word' and perhaps encourage more collectors to take up the Esperanto theme.

If any reader would like further information on any aspect of philately/thematics or Thematica, I can be contacted via the editor or e-mail:

bcartwright@stanleygibbons.co.uk.

Brian Cartwright,
London

Honorary Life Member

In recognition of her outstanding services to EAB over many years, Joyce Bunting – the association's Honorary Treasurer – was made an Honorary Life Member of EAB at the Annual General Meeting.

JEB reborn in Glasgow

JEB (Junulara Esperantista Brita) was relaunched at the British Congress in Glasgow. There JEB held the first AGM of its new existence, during which a new constitution was approved and a committee elected.

Following the initial effort of a couple of young Esperantists who were unhappy about the inactivity of JEB in the last few years, a preliminary meeting took place during the 'Internacia Seminario' in Germany and a working group was created. This was followed by a larger meeting in London in January. There the working group noticed that, as JEB had

not had an AGM during the previous year, according to its constitution it had ceased to exist, and as such a new JEB could be founded.

Preceding the congress, the working group exchanged ideas and plans through an internet discussion group (jeb-diskuto@yahoogroups.com), which increased to thirty members.

JEB is an independent organisation affiliated to TEJO (Tutmonda Esperantista Junulara Organizo).

Building on experiences of the former JEB, we aim to facilitate the activities of young Esperantists in the UK within the general framework of the

Esperanto community. JEB is open for membership to all young Esperantists over the age of sixteen. Our projects for the near future are:

- a 'working' weekend in Luton (4–6 July) to create information leaflets, membership packs, a new website, to explore possible sources of funding and to further define a long-term plan of action;
- travelling together to the IJK (Internacia Junulara Kongreso) which takes place in Lesjöfors, Sweden, in July;
- a week-long meeting in Brittany, the 'Bretona Bubado' (1–7 September), organised with JEFO, the French Esperanto Youth Organisation;
- an international JEB/TEJO training seminar about trans-

Annual General Meeting 2003

The Annual General Meeting of EAB took place on 24 May in the presence of around forty-five of the members attending the British Esperanto Congress in Glasgow. After remembering members who had died during the previous year with a minute's silence, apologies were registered from Grahame Leon-Smith, Frank Spilsbury and Terry Page. The Honorary Treasurer, Joyce Bunting, presented a summary of the financial position, and David Kelso, Director of Development, presented a summary of achievements and plans.

All current Management Committee members were re-elected, except Frank Spilsbury. David Tatton is a new member.

• **Discussion on the constitution** produced varying views. It was stated that members need to feel they own their association. Embarrassment was expressed at having to vote in public, a secret ballot being thought a better option, and some members wished to vote directly for officers. Postal balloting also received support, although there was also opinion against a wholly postal voting system. It was noted that the members of the Scottish association vote on an annual, rotating basis, having past, present and future presidents. Some thought this interesting, although service might not be limited to just one year. However, it was pointed out that voting for named candidates for the post of treasurer, for instance, has legal implications for the whole committee, and the committee need flexibility to respond to circumstances. The secretary's job was also seen as a post requiring special knowledge. A preference might be indicated. What, it was asked, if a candidate has a skill solely for a single function. It was emphasised that, as a small organisation, we need a simple election system, and support was voiced for short published summaries of intentions by candidates.

The President took straw polls. No one opposed a secret ballot. There seemed to be an overwhelming majority in support of directly electing the president, and some think other officers should be directly elected as well.

The Constitutional Committee is to propose a new constitution, taking the views expressed into account.

The annual subscription was also discussed. The meeting had approved no changes for next year. Some members think it is set at about the right level, although others think the ordinary subscription should increase to reflect true support and value.

lation this autumn or next spring.

As JEB is also a partner organisation for the planning and delivery of TEJO seminars funded by the Youth Council of Europe, some JEB members will have the opportunity of taking part in training seminars organised by TEJO in Belgium and Lithuania.

JEB's membership fee has been set at £10 yearly. JEB also has a 'Patron of JEB' scheme which can be joined by making a donation.

Further information can be found on the JEB webpage www.jeb.co.uk.

On behalf of the committee: Rolf Fantom (Secretary), Michael Seaton (Treasurer), Hannah Tellier and Petra Fantom; and of all JEB members, I would like to thank all EAB members who have encouraged us and who have given us advice and support during the past few months. We always welcome comments and suggestions.

Elisabetta Cirio (President)
e-mail: ecir@uea.org;
tel. 01902 577543

Kongresa raporto de nova membro

En la ĉi-jara Brita Esperanto-Kongreso partoprenis okdek naŭ aliĝintoj. Estis rimarkinde, ke eble nur dek kvin estas 'junaj'. Miaopinie estos venonta problemego por la Esperanta movado en ĉi tiuj insuloj, se ni ne allogos pli da membroj. Aliflanke, inter la partoprenantoj troviĝis pluraj alilandanoj, almenaŭ irakano, franco, germanino, kataluno, kolombiano, italino kaj usonano.

La kongresa bankedo okazis en la hotelo John Logie-Baird, kie ni kunvenis ĉefe por festi la centan datrevenon de la Esperantaj Klubo de Edinburgo kaj

La plej novaj lerneblecoj

☞ Somerlernejo: Stude kaj lude en Barlastono!

Kiel plibonigi vian Esperanton? La respondo kompreneble devus esti: 'stude kaj lude' en Barlastono! (vidu la kunsenditan flugfolion). Nia ĉi-jara somerlernejo estos kaj tradicia kaj nova. Venu, do, kaj ĝuu viglan, varian programon. Vi rajtas aliĝi por la tuta semajno, por nur kelkaj tagoj aŭ aperi kiel tagvizitanto.

Ne subtaksu vian nivelon de Esperanto kaj do ne supozu, ke la Esperanta nivelo dum la Somerlernejo estos tro alta por vi – taŭgas por kaj progresantoj kaj progresintoj. Kuraĝu aliĝi kaj vi ne bedaŭros la sperton: Wedgwood Memorial College, Barlaston, Stoke-on-Trent ST12 9DG. Tel. 01782 372105 or 373427; wedgwood.college@staffordshire.gov.uk.

Se vi deziras pli da informoj, aŭ tutsimple deziras babilo pri la Somerlernejo antaŭ ol findecidi, vi rajtas skribi rete al mi: Angela Tellier, ĉe angela@tellier.co.uk kaj mi faros mian eblon por findecidigi vin!

☞ Internacia Amikeca Renkontiĝo en Aylesford

Jen bela okazo partopreni en ege interesa semajnfina renkontiĝo ĉe The Friars, Aylesford, Kent.

De vendredo la 12-a ĝis lundo la 15-a de septembro 2003 vi ĝuos amikan rondon, buntan programon (kun prelegoj, lingva praktikado, kvizoj, ludoj, muziko ktp) kaj havos la plezuron aŭskulti Mia kaj Jack Casey el Skotlando, Viktor Pajuk el Ukrainio, Harry Barron el Londono kaj Sally Phillips el Hastings. Eblas partopreni dum nur parto de la renkontiĝo, se tio pli konvenas al vi. Petu aliĝilon de: Anica Page, 7 Hampton, Great Holm, Milton Keynes MK8 9EP. Tel. 01908 564004.

☞ Your ideas for educational projects

EAB is looking to enhance its range of support materials for learners and would be pleased to hear from anyone who has a small project idea that they feel would be appropriate for consideration. We have, for example, recently received a draft of a booklet on simple grammatical terms for students of Esperanto and a proposal to print the collection of *Leteroj el Svedio* by Harold Brown, which appeared in the London Club bulletin. If you have an idea, please contact Angela Tellier by e-mail (see above) or by post: 10 Marina Gardens, Felixstowe IP11 8HW.

Glasgovo. Mi volas gratuli la personojn, kiuj invitis la reprezentanton de Glasgovo. Por mi, lia ĉeesto donis al ni kaj nia movado kredindecon. Ekzistas ĉiam risko, ke oni ne komprenas nin kaj niajn kialojn por voli lerni alian lingvon, malgraŭ tio, ke ni jam havas komunan. Dank' al li, kaj nia parolado, eksteruloj havos okazon legi pri la

kongresa bankedo.

Ĉe la kongreso mi trovis multajn novajn amikojn, kiujn mi intencas pli ofte renkonti. Mi miris vidi, ke personoj el tiom da diversaj landoj kunvenis en Glasgovo, sed mi konstatis, ke la junularo ne kontribuis tiom, kiom ĝi devus. Mi esperas, ke tio ne plu estos la kazo pro nia decido renaski JEB.

Tim Owen

Kuraĝu provi kurson, kiel mi!

de Tim Owen

Mi estas nova studanto de la Internacia Lingvo, kiu eklernis antaŭ kvar aŭ kvin monatoj. Antaŭe mi jam lernis la teorion, sed mi neniam provis renkonti aŭ paroli kun aliaj esperantistoj. Mi do decidis iri al la 'Maltago', kiu okazis en Barlastono en marto.

Unuafoje kiel esperantisto

Tie mi atendis la unuan fojon prezenti min kiel esperantisto al aliaj, kiuj havas multe pli da sperto ol mi – do, ne necesas diri, ke mi estis nervozega!

Mi alvenis al Wedgwood Memorial College sub kaskado da pluvo, tute malseka, kaj eniris la belan konstruaĵon.

Mi tuj renkontis afablan virinon, kiu donis al la malfeliĉa, malseka nervozulo la ŝlosilon por lia ĉambro. Mi supreniris ĝis la dua etaĝo, trinkis tason da teo, atendis dum iom da minutoj, kaj – post granda elspiro – mi sufiĉe kuraĝis por malsupreniri kaj prezenti min al la spertuloj.

Mia nervozeco iĝis ega timo

Ĉirkaŭ tablo, ĉiu sin prezentis. Diable, mi pensis al mi, ĉiuj konas unu la alian. Estas neniu ebleco resti nerimarkita. Mi pravis: sen atendi, la demandoj – en Esperanto, kompreneble – komenciĝis: Dum kiam vi parolas Esperanton? Kial? Kiel? Ĉu vi venos al la kongreso en Glasgovo? kaj tiel plu. Mia nervozeco iĝis ega timo ĝis mi konstatis, ke, tiel farante, tiuj personoj, unue, provis min helpi paroli, kaj, due, iom post iom mi preskaŭ tute kompreneble. Kaj la unuan fojon en mia vivo mi parolas lingvon, kiun antaŭ nur kelkaj monatoj mi tute ne konis!

Niaj gastigantoj ĉe la kolegio Wedgwood nin tro indulgis per bongustegaj manĝaĵoj, kaj ĉiuj ankoraŭ babilis inter si. En tiu

instruisto eksterlande (estas ega komplimento, Paŭlo!). Mi ne volas mensogi, do mi ne diros, ke mi komprenis ĉion, sed vere mi sukcesis partopreni sen tro da problemoj.

Ege profesie organizita

Mi partoprenis en ege profesie organizita kurso kun personoj,

✓ Course-you-can!

A new residential Esperanto course for beginners and post-beginners

24–26 October 2003

at Wedgwood Memorial College, Barlaston

This specially arranged course will help you read, write and speak Esperanto. We cordially invite you to take the opportunity to practise speaking and learning in an Esperanto atmosphere.

- ✓ All Free Postal Course learners who complete the 12-lesson course this year are entitled to a subsidy offered by EAB.
- ✓ Also visit the new Esperanto centre in Barlaston, meet the staff, peruse the Esperanto library shelves and buy from the range of new and second-hand books on sale.
- ✓ Saturday morning arrivals accepted.

• Ask for an application form with further information now from:

The Office Manager, Wedgwood Memorial College, Station Road, Barlaston, Stoke-on-Trent ST12 9DG. Tel. 01782 372105/373427

momento, mi eksentis esti inter geamikoj, kiuj ankaŭ estis komencantoj, kaj kiuj kompreneble, ke mi timetas.

Mi povus min kaŝi

La sekvan matenon la leciono komenciĝis. Alvenis pliaj samlingvanoj. Mi ridetis iom kiam mi remarkis, ke aliaj komencantoj ĉeestas: Mi povus min kaŝi malantaŭ ili. Almenaŭ, mi kredis tion.

'Mi opinias, ke Tim estu en via grupo, Paŭlo,' proponis viro, kiu restos sennoma ('tuso' John Gbourne 'tuso'). Jes, mi ne rajtis resti kun la aliaj komencantoj. Revenis la sento de teruro, senhelpeco. Ni faris kurson – ne kiel en lernejo, sed kiel mi faris, kiam mi estis

kiuj min multe helpis paroli kaj esprimi miajn pensojn. Estis sento de amikeco kaj frateco, kaj mi estas tre feliĉa pro tiu semajnfino. Mi jam sendis leteron al la personaro en la kolegio Wedgwood por danki pro iliaj helpo kaj bonvenemo.

El la teorio al la praktiko

Mi skribas ĉi tiun leteron al vi, la legantoj, por ke tiuj, kiuj ankoraŭ ne kuraĝis provi, pasu el la teorio al la praktiko kaj lernu el mia sperto. KREDU MIN, se klaŭno kiel mi povas sukcesi, eblas ankaŭ por vi.

La somerlernejo okazos de 10-a ĝis la 16-a de aŭgusto. Mi estos tie! Mi krome lernis ne aŭskulti la enkapan voĉon, kiu diras, ke mi ne estas preta. □

Fluency in Esperanto

by Frank Buckley

Just before going to press we received the sad news of Frank Buckley's death.

To gain fluency in Esperanto I suggest doing a lecture tour in Europe. The preparation tests one's grasp of the language, and living amongst foreign Esperantists ensures 'sink or swim', away from English-speakers.

I had translated *Snowwhite and the Seven Dwarfs* and produced it at the Folk House in Bristol. When attending the Pre-Congress at Angers in July 1950 and asked for a programme, I did *Snowwhite*.

I had staged *Songô de Mezsomera Nokto* at the Will's Theatre, Bristol, for the 1946 Esperanto Conference. This was in the Louisa Briggs translation and with the incidental music *A Midsummer Night's Dream* by Felix Mendelssohn. So as a second programme at Angers, we did this as a playreading, with the comedy *Pyramus and Thisbe* scene played by local Esperantists.

We went on to the Paris Congress of 1950 and repeated *A Midsummer Night's Dream* at the old Théâtre de Noctambules in Paris on 8 August. I gave a talk on Shakespeare and Esperanto and was asked by French Esperantists to do a lecture tour. I did this later, visiting many towns in France. Afterwards, I did tours of Scandinavia, Germany, Spain and Luxembourg.

I produced Shakespeare's *Hamlet* – the Zamenhof translation – in the courtyard of Kronborg Castle at Helsingør (Elsinore), Denmark, where Shakespeare set the play, although the present castle was built later. This was part of the programme of the excellent Summer Schools organised by Lorenz Friis at the People's College in Helsingør.

I recorded *Snowwhite* onto cassettes and did this for the groups on my tours but most popular was anything by Shakespeare, especially *Hamlet*. It is the most famous, the most popular play in any language. Its fame transcends all limits of time and space. Almost everyone could repeat the 'To be or not to be' speech in their own language and many of the soliloquies.

Although my bookings were arranged by Esperanto groups, conferences and summer schools, the local societies wanted to hear about *Hamlet*. Instead of the small Esperanto meeting-places, these popular meetings took place in large halls. I often did this in French or in English, but whatever the language I always put in a good plug for Esperanto and the fact that it was Esperanto that brought me there.

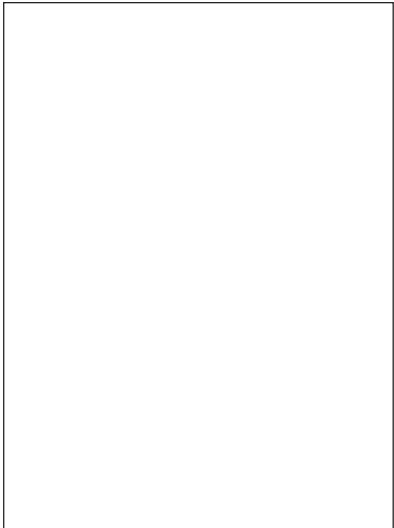
For the second night's talk or for a return visit, I did *Songô de Mezsomera Nokto*. I concentrated on the comic characters – the rehearsal scene with Bottom and the yokel amateur actors, and then did the final 'Pyramus and Thisbe' act with local Esperantists. I had lightweight props: cardboard armour and helmet for Pyramus, a wig with long yellow plaits for Thisbe – played by a man – and a skin for the lion. We held up boards for the actors' lines, and the effect was hilarious.

For the French tours, I had a monthly ticket on French Railways. This was funded with other expenses by the Paris group.

I usually stayed as a guest in the homes of Esperantists, who often took me around the district, showing the local countryside.

On my second trip, arranged by Scandinavian Esperantists, I visited places including Århus, Copenhagen, Helsingør, Gothenburg, Malmö, Linköping, Norrköping, Næsved, Skövde and Västerås.

In 1978, as an English barrister, I attended the American Bar Association meeting in New York and then took a monthly ticket on the Grey-

Frank broadcasting recently hound coaches to visit Esperantists, mostly staying in motels and YMCA hostels. I found the Esperanto of some Americans I met non-existent so I gave some of my talks in English.

I gave my last American *Hamlet* talk to an audience of over 2,000 at a drama conference of the Chautauqua Institute in the Assembly Grounds on the beautiful Lake Chautauqua, in north New York State. The Chautauqua Institute was founded in 1874 by the Methodist Episcopal Church as a non-sectarian summer school.

Almost anyone can do a talk to their local group – but try further afield. So get out a box of slides and pack a haversack. There are many Esperantists out there waiting to hear you! □

Grava peto el Rusio

Estimataj gesamideanoj!

Ni havas al vi jenan peton: bonvolu sendi mesaĝon pri via maltrankvilo rilate al tio, ke **Sankt-Peterburga Societo 'Espero' – la unua en la mondo oficiale registrita, antaŭ 111 jaroj – estas minacata resti sen ejo.** La mesaĝon bonvolu sendi per fakso en Esperanto kaj nacia lingvo aŭ la angla laŭ jena numero: 7-(812)-323-75-87 al s-ino Valentina Matvienko, kiu estas Reprezentanto de Prezidento Putin en nia regiono (Nord-Okcidento de Rusio). Leteroj povas esti kaj personaj, kaj nome de Esperanto-asocioj: lokaj aŭ internaciaj.

Laŭeble sendu kopion de via letero al: espe@narod.ru, por ke ni sciu, kiom da leteroj kaj de kie venis al s-ino Matvienko.

Pli detala teksto pri la afero troveblas ĉe <http://gxangalo.com/modules/news/article.php?storyid=346> kaj baldaŭ aperos en *La Ondo de Esperanto*. Via letero ne estu kolera protestego, sed ĝentila supozo, ke 'verŝajne okazis ia eraro...'). Menci la gravecon de Esperanto kaj ĝian kulturalan valoron (eventuale rilatojn de la Esperanto-movado kun Unesko kaj aliaj kulturaj organizaĵoj); gravecon de forta loka klubo, kiu informas pri la urbo, akceptas eksterlandajn gastojn ktp. Se vi iam vizitis nian urbon, menci, ke estis aparte oportune por eksterlandano trovi/atingi la ejon apud la metrostacio en historia urboparto.

Se vi ne havas eblecon sendi faks-mesaĝon, uzu paperan poŝton: S-ino Valentina Matvienko, Suvorovskij Pr., dom 62, RU-193124 Sankt-Peterburg, Ruslando.

Anticipe dankas,
Anna Butkeviĉ,
Prezidanto de Societo 'Espero'

The Committee elections

Dear editor,

Opinions on the Committee elections: the new committee should elect their own functions since the members will have some idea of capabilities and interests.

Sincerely,

William J. Nesbitt, Kendal

Keep up the good work

Dear editor,

I am currently taking the new free Esperanto course with Angela Tellier as my tutor.

Please keep up the good work with *Update* in both English and Esperanto. I now understand more of the Esperanto, but find the magazines written entirely in Esperanto difficult to follow.

One superior periodical sounds good, but please let it have some English content.

Bondezirojn,

Brian Cartwright, Andover

Dear editor,

Congratulations on your first issue of *EAB Update* – I like the new layout, which looks fresh and professional.

Some Esperanto magazines occasionally publish pictures of shops or signs showing (accidentally or by design) Esperanto words. Here's a picture of a seedy night-club in North London called 'Fenomeno', which you might like to use.

You invite people's views on whether we should amalgamate *EAB Update* with *La Brita Esperantisto*. I believe there's a role for both publications: *LBE* is an outlet for high-standard Esperanto

Ĉu Esperanto ie havas influon en rondoj noktoklubaj?

works written by British authors (and supplies *EAB Update* caters for the supporters and 'eternaj komencantoj' who find it too difficult to read Esperanto (and, I suspect, who throw away anything that isn't written in English – which is why it's important for *Update's* front page to feature at least one interesting item written in English). There is also a distinction that *Update* can afford to be quite topical, whereas *LBE* is more timeless.

I don't follow the arguments about cost and time-saving – surely publishing six issues of 'new-magazine' each year is just as expensive (money and time-wise) as publishing two issues of *LBE* and four of *Update* each year?

Another reason to keep *LBE* – it's in its '99th year', so when it reaches its 100th birthday that will be a good excuse for a celebration (i.e. a press release

and publicity event). And if we can keep it going for another 46 issues (i.e. 23 years at the current rate) then it will reach its 1,000th issue (another press release and publicity event). Outside Britain, Esperantists seem to think it's quite important (for morale and publicity purposes) that the home of the English language should nevertheless have a high quality Esperanto-language publication.

Samideane via,
Vilĉjo Walker

Solidareca mesaĝo el Kubo

Karaj esperantistoj,

Ni bezonas helpon de niaj fratesperantistoj por disvastigi Esperanton en nia provinco. Ni havas 108 membrojn sed bezonas materialojn kiel librojn, lernolibrojn por komencantoj, kasedojn ks. por infanoj, gejunuloj kaj maljunaj; krome ni bezonas brajlajn materialojn en Esperanto, ĉar estas dek blinduloj inter ni.

La provinco Granma apartenas al la orienta parto de nia lando, kaj en ĝi estas dek tri municipoj, en kiuj ĉiu havas lernantojn de nia koresponda kurso, sed por ili malfacilas la lernado pro manko de libroj.

Se vi povas helpi, sendu la respondon al: Granma Esperanto-Filio, El Instituto de Amistad con los Pueblos, Delegación Provincial de Granma, por s-ro Rafael

Cabrera, Calle 1 # 150 / 28 y 32, rpto Camilo Cienfuegos, Bayamo 85100 Granma, Kubo; aŭ al: bayamo@crisol.cult.cu; www.crisol.cult.cu.

Koran dankon,
Rafael Cabrera, Kubo

Itala literaturo Esperante

Altestimata Sinjoro,

Ni informas, ke subvencio peto por la Esperanta eldono de la verko *Danteskaj Itineroj* okazis en la kadro de la Itala Ministerio pri Eksterlandaj Aferoj subtene al disvastigo, en via lando, de la italaj lingvo kaj kulturo pere de nacilingvaj tradukoj de italaj beletraĵoj, kaj do ankaŭ pere de sam-specaj Esperantaj tradukoj.

Danteskaj Itineroj estas 85-paĝa verko en formo de sceneja prezento, pri la vivo kaj verkaro de nia itala ĉefpoeto Dante Alighieri. La verkon aŭtoris la itala dantisto kaj Docento pri Literaturo ĉe la Napola Universitato 'Frederiko la 2-a', prof. Vittorio Russo, forpasinta en la jaro 1997. La Esperantan tradukon prizorgis la itala Esperanto-poeto Nicolino Rossi. La libro *Danteskaj Itineroj* estas mendebla kaj aĉetebla je la prezo de €9,30 ĉe la Libroservo de UEA. Bonvolu informi viajn asociojn pri la eblo aĉeti kaj legi ĉi tiun verkon. Oficiale ni petas vin pozitive reagi al ajna informo ĉi-rilate, al vi adresota fare de la Itala Instituto de

Kulturo vialanda, al kiu ni liveris vian adreson por akiri surlokan pritakson de la verketo, aŭ tian pritakson, eĉ nepetite, havigi al ili.

Ni sincere antaŭdankas pro via ĉi-rilata kunlaboro.

Prof-ino Maria Luisa Russo,
Prezidanto de la Napola
Esperanto-Asocio

[Pro la eldono oni bv. volonte danki, alimaniere vorte subteni aŭ, ankoraŭ pli efike, pritaksi la verkon al: Italian Institute of Culture, Dr Mario Fortunato, 39 Belgrave Square, London SW1X 8NX; rete: ici@italcultur.org.uk.]

Kontakto el Kongolando

Estimataj,

Mi havas grandan honoron kaj samtempe ankaŭ ĝojon skribi al vi nome de EAKO (Esperantista Asocio en Kongolando). Kadre de la tutmonda solidareco kaj kompreniĝo pere de Esperanto, EAKO klopodas kontakti esperantistojn mondscale. Ni deziras havi kompaktdiskojn de Esperanto pri la Esperanto-movado, librojn, gazetojn kaj aliajn legaĵojn. Se vidbendojn vi posedas, bonvolu sendi.

Antaŭajn dankojn!

Samideane,
Kounda Voumi Fidele,
Prezidanto de EAKO
P.O. Kesto 4728,
Pointe Noire, Congo/
Brazzaville;
fidelkoundav@hotmail.com.

Rumana–Esperanta vortaro urĝe bezonata

Estas apenaŭ nekredible, sed ankoraŭ troviĝas eŭropaj landoj, kie ne ekzistas taŭga Esperanta vortaro, kvankam oni ja entuziasme lernas la lingvon, ekzemple Rumanio, kie oni dum jardekoj persekutis Esperanton.

- Jam aperis poŝvortareto de Ionel Oneț (kun pardonpeto pro ĉiuj mankantaj super- kaj subsignoj!), kaj vi eble ne kredos, sed la tuta eldono jam elĉerpiĝis. Oni nun esperas povi reeldoni ĝin sub la nova titolo *Dictionar pentru incepatori* 'Vortaro por komencantoj', sed ĉi-foje kun ĉiuj kromsignoj!
- Sed oni bezonas 300 eŭrojn por kunfinanci la eldonon. Se vi deziras helpi la eldonadon, bonvolu sendi vian kontribuon al UEA por la Fondaĵo Edukado, indikante: 'Por rumana vortaro'. Tiuj, kiuj donacos pli ol 30 eŭrojn, ricevos ekzempleron de la vortareto kiel dankesperimon.

A selection of books

The titles below are just a few of the many books EAB stocks. If you wish to purchase, please make your cheque payable to 'Esperanto-Asocio de Britio', and remember to add 15% (min. 25p) to the total order to cover post and packing. Orders over £45 are post free. Request a full list of titles from the office (see full address, etc. on page 2).

☞ *La Bato* Lena Karpunina. Publ. FEL. 125p. Fifteen original stories, mostly about life in the Soviet Union. The author is a winner of literature prizes. £8.30

☞ *Being Colloquial in Esperanto* David K. Jordan. Publ. ELNA (USA). 232p. Hardback. Referenced grammar book for 'progresintoj' with many examples and a full list of 'false friends'. £12.10

☞ *Comprehensive English–Esperanto Dictionary* Peter Benson. Publ. ELNA (USA). 607p. The fullest and most up-to-date English–Esperanto dictionary, with 28,000 headings. Hardback. £19.20

☞ *Ĉu Li Venis Trakosme?* Johán Valano. 144p. Spies, murders, intrigue. Original work, good style. £5.50

☞ *Ĉu Ŝi Mortu Tra-fike?* Johán Balano. 74p. Crime and sex fantasy in well-written 'but not-quite-decent' language. £7.00

☞ *Ĉu Vi Kuiras Ĉine?* Johán Valano. 135p. Detective novel, first in the series, amusing reading for 'progresantoj'. £9.00

☞ *Esperanto – Learning and Using the International Language* David Richardson. Publ. USA. 368p. Combined information: teaching and reading book on the value of Esperanto;

modern and attractive. Hardback. £9.60

☞ *Fondita sur Roko* Albert Goodheir. 37p. Study of the ideas of Dutch philosopher Spinoza. £1.78

☞ *Kiam Bestoj Parolas* Ed. Katelina Halo and Anna Löwenstein. 23p. Publ. Fondaĵo Afriko. 23p. (A4 format). Charming little stories in basic Esperanto drawn from African folklore; ideal reading material for early students. £2.08

☞ *Mondmapo: Landoj de la Mondo*. 100 x 60cm. £6.50

☞ *Passporta Servo 2003* Publ. TEJO. 200p. Lists of local hosts, with maps; more than 1,000 addresses in 75 countries; open to all Esperanto-speakers. £10.00

☞ *Pocket Esperanto Dictionary* (two-way) Andrew McLinen. Publ. UEA (2nd ed.) 406p. More than 70,000 words and expressions; up-to-date, clear and comprehensive. 16 x 11cm. £10.50

☞ *La Reveno de la Reĝo* (tria parto de *La Mastro de l' Ringoj*) J.R.R. Tolkien. Trad. W. Auld. Publ. Sezonoj. 399p. Hardback. £12.48

☞ *La Zodiakidoj kaj Aliaj Rakontoj* Rudyard Kipling. Trad. Katelina Halo. Publ. Fonto. 87p. Five short stories from the famous author. £6.45.

HELP!

EAB is continually searching for willing helpers who have an interest or talent in specific areas, or just want to help keep the cogs moving. If you'd like to help with your expertise, please get in touch with the EAB office (tel. 0845 230 1887) or with any member of the Management Committee.

La Eŭropa Konstitucio

La simpozio 'Kian lingvo-politikon al multlingva Eŭropo?' okazis en la Eŭropa Parlamentejo en Bruselo la 6-an de majo, iniciatita kaj preparita de la eŭrop-uniaj Esperanto-aktivuloj, kun forta subteno de UEA.

La simpozion partoprenis neregistaraj organizaĵoj, interesitaj pri justa solvo de la lingvaj problemoj. La simpozio diskutis kaj akceptis principojn pri la komunikadaj rajtoj kaj devoj de la eŭropaj civitanoj, rekomendataj por konsidero en la verkata Eŭropa Konstitucio.

En la plena raporto aperas rekomendo atenti ankaŭ Esperanton 'kiel eblan pedagogian ilon' por plifaciligi la studadon de fremdaj lingvoj. Vidu la retejon <www.europe-citizen.net>.

Universala Kongreso virtuale

La sveda Loka Kongresa Komitato por la ĉi-jara UK en Gotenburgo zorgas ankaŭ por tiuj, kiuj ne sukcesos veni al Svedio. Ĉe la nova retejo <www.uk-2003.net> dum la daŭro de la tuta kongreso funkcios 'Virtuala kongresejo de la 88-a UK'.

La sveda ĉefministro, Göran Persson, akceptis esti la Honora Protektanto de la kongreso.

Tri novaj titoloj

UEA ĉi-jare eldonis du novajn librojn kaj la 'Esperanto-dokumenton' (n-ro 38) *Esperanto kaj internaciaj organizaĵoj*. Oni kolektis rezoluciojn, decidojn kaj rekomendojn de internaciaj organizaĵoj, komencante, kompreneble, de Unesko, favoraj al Esperanto kaj la ideo de internacia lingvo.

Multe pli ampleksa (504-paĝa) estas *Konciza etimologia vortaro*, kompilita de André Cherpillod. La verko ŝajne jam promesas iĝi furoraĵo de la jaro – dum du monatoj post ĝia

apero vendiĝis pli ol cent ekzempleroj.

Kaj meze de aprilo el la presejo venis alia verŝajna furoraĵo: *La vivo de Henriko la Kvina* de Shakespeare, tradukita de Humphrey Tonkin.

Ĉiuj vortaroj

Ĵus pretiĝis en la formatoj html, pdf kaj rtf nova *Bibliografio de Esperanto-vortaroj*, surbaze de la siatempa laboro de Edward Ockey, iama redaktoro de *La Brita Esperantisto*. Kompletigita kaj korektita de Edward Ockey, Geoffrey Sutton, Roy McCoy kaj Andrej Grigorjevskij, ĝi

estas granda finpaŝo al kompleta listo de ĉiuj vortaroj kaj terminaroj Esperantaj iam ajn eldonitaj. Ĝi konsulteblas ĉe: uea.org/dokumentoj/bib/index.

'Magiista' lernbastono

La jam unu-jara ttt-paĝaro www.edukado.net celas servi la instruantojn de la internacia lingvo kaj helpi ĉiujn, kiuj serĉas informojn pri lerniloj, kursoj, ekzamenoj, okazaĵoj pri edukado kaj lingvolernado. En la 'lerniloteko' troviĝas jam pli ol sesdek diversaj ekzercoj, taskoj, testoj (eĉ interaktivaj) kun solvoj, tiel ke ankaŭ memlernantoj povas progresi kaj

amuziĝi. Estas rubriko ankaŭ pri internaciaj kursoj. La redakcio de *Juna Amiko* nomas la servon 'magiista bastono por Esperanto-kursgvidanto'!

Mil-paĝa retejo de UEA

La retejo uea.org komence de aprilo ricevis pli modernan aspekton kaj grandparte aktualigitan enhavon. Laŭ multnombraj reeĥoj, la vizitantoj trovas, ke en ĝi nun eblas pli facile orientiĝi.

Enhave la retejo proksimiĝas al gvidlibro pri la Esperanto-movado: oni trovas listojn de kursejoj, liston de la universitatoj, en kiuj oni instruas Esperanton (kompilitan de G. Pirlot), listojn de fakaj Esperanto-asocioj, regulojn, varbilojn, artikolojn kaj multegajn aliajn utilajn informojn, kiuj ampleksas entute preskaŭ mil paĝojn.

www.europe-citizen.net

Michael Cwik informas, ke la supra retpaĝo al eŭropa Forumo por Lingvaj Rajtoj kaj Kultura Diverseco enhavas multajn uzeblajn dokumentojn.

Nova greka vortaro

Helena Esperanto-Asocio anoncis la aperon de nova greka vortaro, de Spiros Sarafian. Temas pri 1.225-paĝa, tri-voluma vortaro greka-Esperanta, kiu enhavas pli ol 70.000 vortojn, kaj 279-paĝa Esperanta-greka vortaro kun preskaŭ 16.000 radikoj. Pliaj informoj haveblas ĉe retadreso <<mailto:espero@otenet.gr>>.

Humanismo

La ligo Humanitas raportas, ke post malpli ol unu-jara ekzisto ĝi havas jam pli ol 200 anojn el 52 landoj. La ligo lanĉis la unuan humanisman interretan ĵurnalon en Esperantujo: *Humanitas Novaĵoj*; <www.adhumanitatem.com/esper/novajhoj.htm>. □

Membraro ☆ Membership

Examination Successes

– in the Elementary Exam:

Jolien Schittko, Germany

– in the Free Postal Course:

Ms Severine Bolton, Glos.

Peter Taylor, Dunstable

New Members:

Miss S.M. Henderson,

Lanarkshire (we apologise for printing 'Lancashire' in the previous issue)

Paul Roberts, London

William Sinclair, Nottingham

New Supporters:

David Curtis, Weston-super-Mare

Peter Taylor, Dunstable

John C. Watkins, Glamorgan

We announce the death of:

Frank Buckley, Bristol

Edward Carlton, Derriford

Ms Joyce Hunt, Clacton

A.J. Moore, Chelmsford

Ms Ena Shortland, Ipswich

Mrs D.A. Sinclair, Nottingham

J.L. White, Ewell

Abonu al *Juna Amiko*

☆ *Juna Amiko* is an excellent magazine for **school students, beginners of all ages and course leaders**.

☆ Four issues a year. Special rates for group subscriptions available on request.

☆ Se vi instruas Esperanton, se vi lernas, aŭ se vi volas plifortigi vian regionon de la lingvo, aboniu kaj abonigu al la lernejana gazeto!

☆ **Fariĝu patrono de *Juna Amiko*!** Ni urĝe bezonas pliajn abonantojn kaj patronojn por ke – post 30 jaroj – ĝi plu aperu. Helpu doni al *Juna Amiko* estontecon ĉe la geknaboj kaj komencantoj, kiuj estas nia estonteco! El inter la plej aktivaj patronoj ni lotumos libropremion. Patrono abonigas nomitajn personojn aŭ pagas patronajn abonojn por ke la administrado elektu ricevontojn tra la mondo.

☆ Cheques for £8.00 per annual subscription should be made payable to: P. Hewitt (no receipts will be sent unless requested) 26 Highfield Road, North Thoresby, Grimsby DN36 5RT. Tel. 01472 840896; e-mail: paul@esperanto.freesevice.co.uk.

Zam- Zam- Zamenhof: malserioza pritraktado de serioza temo de Paul Gubbins

Eble tiuj, kiuj dum la kongreso en Glasgovo spektis parton de la teatraĵo *Zam- Zam- Zamenhof*, interesiĝos pri la originoj de tiu ĉi 'per-versio' de konata historio. Al tiuj, kiuj ne partoprenis tre riĉan, tre stimulan kongreson, mi klarigu, ke la unua akto de la tri-akta dramo estis prezentata – tekst-en-mane (pro tempomanko la aktoroj legis, ne parkerigis siajn rolojn) – dum la distra vespero de la kongreso.

La praversio de *Zam- Zam- Zamenhof* estas samnoma anglalingva teatraĵo, kiun mi verkis antaŭ ok jaroj kadre de verkanto- (verdire verkonto-) rondo ĉe teatro en Crewe, Cheshire. La angla teatraĵo estis profesie prezentata, same tekst-en-mane, ĉe la teatro. Je mia granda surprizo kaj eĉ pli granda ĝojo, la publiko ridis, ja plengorĝe ridegis: jen mirakla momento en mia vivo, kiam mi malkovris, kio estas ridigi homojn. La franca komediisto Molière (teatra heroo mia) opiniis, ke 'bizara afero estas ridigi honestajn homojn'. Tiun vesperon, en Crewe, mi bone ekkomprenis la bizarecon, samtempe la plezuron ridigi honestajn homojn.

Sed ve – kompatinda ZZZ. Post la furoro (nu, furoreto) en Crewe mi sendis la skripton al diversaj teatroj kaj trupoj: Cheshire tamen montras sin multe pli avangarda kaj grandanima ol aliaj regionoj, ĉar revenis neaj leteroj, kies aŭtoroj klarigis, ke ZZZ ne realigeblas pro tro da rolantoj / sentaŭgas pro la temaro / teatre lamas pro manko de

karaktero-evoluado, ktp, ktp. Nu, verkantoj kutimiĝas al leteroj tiaj kaj foje ties aŭtoroj pravas; sed al ZZZ mi fidas. Aŭtoroj enkore scias (sed foje ne volas akcepti), kiam ili fatrason faris: ankaŭ kiam ili perlon produktis.

Tiam intervenis aliaj projektoj, aliaj ideoj, kaj ZZZ endormiĝis: el ZZZ fariĝis zzz. Kelkajn jarojn poste, kiam inspiro originale verki forestis, mi decidis vekti la 'per-version de konata historio' kaj ĝin esperantigi. Mi scias, ke al esperantistoj tre plaĉas teatraĵoj pri la kreinto de la lingvo (mi memoras, dum Universala Kongreso ie, ke la publiko tre – miaopinie tro – emociiĝis pri patosa scenaro el la familia vivo de Zamenhof). Pluse estas, ke la historio estas konata kaj do la publiko, spektante teatraĵon en ja 'dua' kaj almenaŭ fremdeta lingvo, sufiĉe facile kaptas la intrigon kaj do ne – kiel ofte okazas en la verda teatro (studu la publikon dum kongresa teatra prezentado) – rapide seniluziĝas kaj eĉ mezscene elŝteliĝas el la teatro.

Krome mi substreku, ke la Esperanta ZZZ ne estas rekta tradukaĵo el la angla originalo. Neniu el miaj teatraĵoj, kiuj ekzistas ambaŭlingve, estas tradukaĵo: versioj, jes; tradukaĵoj, ne. Ekzemple, en la angla versio de ZZZ enestas pli da (ofte komikaj) aludoj pri la lingvo-problemo, por atentigi nekonscian publikon pri monda malkomunikado; en la Esperanta versio troviĝas satiro rilate la Esperanto-movadon komprenebla nur al esperantistoj.

Por dramverkisto, prezentado de teatraĵo kronas la laboron. Poetoj kaj novelistoj bonŝancas: ilia sola rekvizito estas libro aŭ revuo; ne necesas aktoroj, publiko kaj scenejo por realigi la revon. Pro tio mi danku aparte al la reĝisoro de ZZZ, Colin Simmonds, kiu pro siaj ideoj vivigis nurajn surpaperajn literojn miajn; krome mi danku al ĉiuj aktoroj, kiuj rezignis pri valoraj kongreseroj por kunkrei kun mi la teatraĵon.

Eble kelkaj scenoj ne tiom efikis, kiom mi deziris. Nepris oble pli da provludaj horoj, ol ni disponis. Tamen mi ege kontentis, spektante – kaj aktore partoprenante – la teatraĵon. Humile mi proponis al la aktoraro, ke ni pritraktu la duan kaj trian aktojn dum la semajnfino 'Ni festivalu!' en Barlastono (16–18 januaro 2004; semajnfino parenteze malferma al diverspecaj grupoj, kiuj aranĝas siajn proprajn programojn). La aktoroj entuziasme jesis (kio ĉiaokaze pro la komentoj kaj la kritikoj multe helpas al mi poluri la teatraĵon). Ĉu tamen la ankoraŭ ne spektitaj aktoj de ZZZ estos prezentataj dum venonta kongreso dependos de multo: la bonvolo de la aktoraro kaj la havebleco de taŭga kongresa halo, ekzemple. Kaj ĉu venontjare okazos kongreso?

Egale. Espereble iam estos prezentataj la ceteraj aktoj de ZZZ. Kaj konsolu vin: eĉ se vi ne spektis la unuan akton, la intrigo de la du aliaj facile sekveblas. Jen la avantaĝo de 'per-versio de konata historio'. □

Atentu somerlernejanon!

La studlibron *Mondoj por la Somera Lernejo*

en Barlastono (9–15 aŭgusto 2003) mendu frue de la Oficejo de EAB. Por la plej lasta informo kaj prezo: tel. 0845 230 1887; rete: eab@esperanto-gb.org; (adreso sur p. 2).

Nord-Okcidenta Federacio radie kaj ĵurnale

La Nord-Okcidenta Esperanto-Federacio kunvenis la 3-an de majo en Preston. La etoso estis amika kaj komforta. Ni havis rapidan ĵarkunsidon kun la helpo de 'Kermit la Rano', post kio okazis gastprelego de Jack Warren pri 'Thomas Dallam, Granda Lankaŝirano'.

Thomas Dallam iĝis heroo en la jaro 1599 pro tio, ke li faris mirindan kombinitan horloĝon kaj orgenon kiel specialan donacon de Reĝino Elizabeto 1-a al Sultano Mehmeto 3-a de Turkujo. Dallam mem iris ŝipe al Istanbulo por persone prezenti la donacon al la sultano, kaj li spertis eventoplenan vojaĝon. Okazis grandega ŝtormo en la Markolo, lin trafis eskadro de sep pirataj ŝipoj, kaj oni pridemandis lin en la regno Alĝero.

Kiam la orgeno alvenis al sia adresito, ĝi estis difekta, do Dallam kun liaj helpantoj laboris dum dek tagoj por ripari ĝin. Li fine prezentis la orgenon al la sultano en granda ceremonio.

Konversaciaj rondoj divers-nivelaj finis la kunvenon.

Kelkaj lokaj ĵurnaloj raportis pri la kunveno, kaj Jim Voiels intervuiĝis de BBC Radio Lankaŝiro pri Esperanto kaj la federacia kunsido.

Jim Voiels

Ĉu nova grupo?

Ĉu vi loĝas apud **Swansea/Abertawe** kaj volas renkonti gesamideanojn kaj eble helpi starigi tiean Esperanto-grupon? Se jes, bonvolu skribi al mi! Richard Cobley (rete: <richcobley@yahoo.co.uk>), 20 Brynymor Crescent, Swansea SA1 4QH.

North West Esperanto Federation

— Aŭtuna Kunveno, 4 oktobro 2003 —

La programo ĉe Eaton Hotel, City Road, Chester (5 minutojn piede de la fervoja stacidomo) konsistos el:

• Alveno ekde 11h00: vendo de brokantaj libroj, loteribiletaj kun belaj premioj, interbabilado ks. (kafo/teo aĉeteblaj) • 12h30: bufedo (pladoj por veganoj kaj vegetaranoj) dolĉaĵoj kaj kafo/teo (en la kotizprezo) • 13h30: mallonga Federacia kunveno • 14h00: prezentos la memordistraĵon 'Antonia Rostron Van Ess' nia hispana gasto Eduardo Vargas-Gutierrez. La temo estos surpriza, kaj li kantos! • 15h00: te/kafo/teo; loterio • 15h30 (ĝis 17h30 plej malfrue): konversaciaj rondoj divers-nivelaj.

La kotizo estas £7,50, kiu inkluzivas ĉion krom trinkaĵoj kaj io ajn antaŭ la bufedo. Bv. sendi ĉekon – favore al 'North West Esperanto Federation' – al la kasisto, de kiu haveblas ankaŭ pliaj informoj: Ian Mac Dowall, 40 Danehurst Road, Wallasey, Cheshire CH45 2JJ. Tel. 0151 638 6802; rete: MacDowallian@aol.com.

FAKAJ ASOCIOJ

SPECIALIST ASSOCIATIONS

Cyclists international

Biciklista Esperantista Movado Internacia (BEMI) organizes cycling events and party travel for both inexperienced and experienced cyclists using Esperanto.

Among other things, BEMI organizes parties to the annual Internacia Junulara Kongreso (IJK). For example, in 2002 BEMI organised two parties to the IJK in Strasbourg: one from London and the other from Barcelona. Some photographs of their arrival in Strasbourg are available on the internet at <http://ijkfotoj.free.fr/ijkbicikl.htm>. This was a great way to advertise Esperanto, as local radio stations and newspapers were present at the arrival in Strasbourg's main square.

Last year, the IJK took place in Brazil. BEMI did not organise an official party due to many members being unable to attend, but a couple of BEMI members cycled from São Paulo to Pato Branco and then around Brazil.

Parties are also organised to the Junulara Internacia Festivalo (IJF), which takes place each year in Italy in the Easter period. This year BEMI

members cycled from Nice to Savona for the IJF 2003.

Apart from parties to Esperanto festivals, BEMI also organises cycling holidays, for example a group of expert BEMI members cycled for two weeks in Ukraine and Russia.

Lately, BEMI has produced professional cyclists' shirts with the BEMI and Esperanto logos. Three BEMI members are planning to wear them when cycling the famous Paris–Brest–Paris route!

The next BEMI event is the party to the IJK in Lesjöfors, Sweden, leaving from Amsterdam in July. Information is available at <http://horizonto.free.fr/karavanoj.htm>.

Membership of BEMI is free, and all interested people can also participate in the internet discussion group BEMI@yahoogroups.com (<http://groups.yahoo.com/group/BEMI>).

A multilingual dictionary of bicycle terms is available at <http://bemi.free.fr/biciklo>.

More information can be found at <http://bemi.free.fr/eo.html> and <http://horizonto.free.fr> or you can phone Elizabeth on 01902 577543.

Elizabeth Cirio

Kio estas Vikipedio?

Vikipedio alinomiĝas ‘La Libera Enciklopedio’, konsultebla en la tutmonda teksaĵo ĉe <http://eo.wikipedia.org/>.

Vikipedio estas projekto kunlabore verki liberan, senpagan, plurlingvan enciklopedion per la interreto. Inter la lingvoj troviĝas Esperanto. La internacilingva fako ekis novembron 2001 kaj jam en aprilo 2003 havis pli ol 80 kontribuantojn el 27 landoj, kaj la Esperanta versio enhavas jam 7.000 artikolojn — kaj tiu nombro kreskas po proksimume 700 monate. Krome, la artikoloj en ĉiu lingvo estas interligitaj por ke plurlingvulo povu salti tuj al alia versio. Tiel, la kombinita sperto de fakuloj de ĉiu lingvularo disponeblas al la tuta mondo.

La nomo ‘vikipedio’ devenas

el la havaĵa lingvo, en kiu *wikiwiki* signifas ‘rapide’, eble ‘rapidege’. La vorton prenis usonanoj por nomi unikan specon de ttt-ejo kunverkata. Ĉiu leganto povas esti ankaŭ aldonanto kaj redaktanto, ĉar iu ajn rajtas verki artikolojn pri iu ajn temo.

Ne nur por komputuloj

Krome, la vikipedio estas informilo ne nur por homoj kun komputilo kaj retkonekto. Pro la liberiga permesilo GFDL (Libera Dokument-permesilo de GNU), iu ajn rajtas libere kaj senpage kopii la artikolojn kaj disvastigi ilin al tiuj, kiuj ilin bezonas.

Se vi deziras ricevi pliajn informojn pri la vikipedio, petu rete ĉe: paul@esperanto.freeseerve.co.uk, aŭ telefonu al 01472 840896.

Lerno-kompleto de ILEI

Nia internacia instruista ligo (ILEI) pretigas lernilojn precipe por pli junaj lernantoj kaj koncentras la atenton al studiloj, kiuj aperas nur en Esperanto.

Por komencantoj

Por komencantoj, la propono estas *Okuloj*, 44-paĝa kolore ilustrita kajero, pretigita por infanoj inter 6- kaj 10-jaraj. Ĝi prezentas 440 radikojn, el kiuj pli ol 40 estas verboj. Ili aperas en adekvataj kunteksto, tiel ke lernantoj dekomence scias ne nur la verbon sed ankaŭ la uzmanieron. Aperis ankaŭ *Okulo – Gvidilo* por la kursgvidanto. Ĝi resumas ĉiupaĝe la novajn vortojn, gramatikaĵojn, komunikajn lertojn, kaj krome prezentas praktikajn konsilojn kiel prezenti la paĝon kaj kiujn pliajn agadojn aŭ ludojn oni povas uzi. La dua parto de la gvidilo prezentas fotokopipretajn ekzercojn.

Por daŭrigi

Por daŭrigi la kursojn ekde la fino de la studado de *Okulo*, ni proponas kajerojn du kaj tri de la serio *Tendaraj tagoj*. Tiu transiro eblas, ĉar *Okulo* kovras la saman vort-trezoron kaj gramatikon kiel la unua kajero de *Tendaraj tagoj*, kiu ne plu haveblas de ILEI (sed eventuale restas ĉe iuj libroservoj). La dua kajero estas unuavice por lernantoj inter 10- kaj 16-jaraj; gvidila materialo por ĝiaj komencaj paĝoj estas trovebla en la hejmpaĝo de ILEI. La tria kajero de *Tendaraj tagoj* konvenas por lernantoj pli ol 10-jaraj, kaj uzblas eĉ por kursoj de la supera nivelo.

Kiel aldona helpilo, ni proponas grandformatan kantlibron de norvega kolego. Oni povas trovi pliajn informojn pri la verkoj ĉe www.edukado.net.

- *Okulo, kajero 1*, ilustrita de Monika Molnar; 44p. €4,50.
- *Okulo – Gvidilo por kajero 1*, ilustrita de Monika Molnar. €4,50.
- *Tendaraj tagoj, kajero 2*, ilustrita de Pavel Rak; 72p. €6,90.
- *Tendaraj tagoj, kajero 3*, ilustrita de Pavel Rak; 76p. €6,90.
- *Fantaziaĵoj kaj kantoj por infanoj* de Jon Rømmesmo; 100p. €3,60.

• Mendeblaj de la Libroservo de UEA (triona rabato ekde tri ekzempleroj por *Tendaraj tagoj*, ĉiuj titoloj plus sendokostoj; adreso sur paĝo 2). • Mendeblaj de ILEI (Poŝte: Pannonia u. 30 I 6, HU-1136 Budapest, Hungario. Rete: stefan.macgill@galamb.net), triona rabato por ĉiuj verkoj ekde tri ekzempleroj de ajna titolo, sendokostoj inkluzivitaj.

Ekpaku!

☆ **Plenan liston de aranĝoj** vidu en la Kalendaro en la marta numero de la revuo *Esperanto*, kiu konsulteblas ankaŭ ĉe: www.esperanto.hu/kaldendar.htm, aŭ sendu ajnan retmesaĝon al la aŭtomato: kalendaro@esperanto.org.

10–14 julio 2003

Baltaj Esperanto-Tagoj, Tartu, Estonio. Inf: Edda-Merike Pelt, Tõravere 1-6, EE-61602 Tartu. Fakso: +372-1-420339. Rete: bet39@hanza.net

12–18 julio

Ekotur 2003 Ekoturisma Renkontiĝo, Bohemia Karsto, Karlstejn, Ĉeĥio. Inf.: Kava-Pech, Petro Chrdle, Anglická 878, CZ-25229 Dobřichovice. Tel. +420-257 712201. Fakso: +420-257-712126; rete: chrdle@kava-pech.cz

12–20 julio

76-a Kongreso de SAT, La Chaux de Fonds, Svisio. Inf.: SAT, 67 avenue Gambetta, FR-75020 Paris, Francio. Tel. +33-147978705, fakso: +33-147977190; rete: satesper@noos.fr

14–18 julio

Somera Esperanto-Kurso, Heinävesi, Finnlando. Inf.: EAF, Siltasaarenkatu 15 C 65, FI-00530 Helsinki. Rete: eaf@esperanto.fi

19–25 julio

Intimaj Temoj en Esperanto-Beletro. Internacia Esperanto-Konferenco de Osiek en Prago. Inf.: Kava-Pech, Petro Chrdle, Anglická 878, CZ-25229 Dobřichovice, Ĉeĥio. Tel. +420-257-712201, fakso: +420-257-712126. Rete: chrdle@kava-pech.cz

19–26 julio

Internacia Junulara Kongreso en Lesjöfors, Svedio. Inf.: TEJO, Nieuwe Binnenweg 176, NL-2015 BJ Rotterdam, Nederlando. Tel. +31-10-4361044. Rete: oficejo@tejo.org

22–26 julio

Inicado al Esperanto, praktikado de la lingvo, 2-a nivelo. Inf.: Kvinpetalo, FR-86410 Bouresse, Francio. Tel/fakso: +33-(0)549428074, rete: kvinpetalo@club-internet.fr

26 julio–2 aŭgusto

88-a Universala Kongreso. Gotenburgo, Svedio. Inf.: UEA, Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, Nederlando. Tel. +31-10-436144, +31-10-4361751, rete: kongreso@co.uea.org

2–7 aŭgusto

36-a ILEI-Konferenco en Örestrand, Svedio. Inf.: Boomee Kim-Lindblom, Stenbockens gata 102, SE-136 62

Haninge, Svedio. Rete: bomee.
kimlindblom@swipnet.se

9–15 aŭgusto

43-a Somerlernejo de Esperanto,
Wedgwood Memorial College, Barlaston
(vidu paĝon 6).

12–16 aŭgusto

**Pri Muziko kaj Praktikado de la
Lingvo,** Bouresse, Francio. Inf.:
Kvinpetalo, (vidu supre).

23–30 aŭgusto

**Internacia Esperanto-Semajno, Sète,
Francio.** De pli ol 20 jaroj ĉi tiu semajno
okazas en feria domo ĉe la mediteranea
marbordo. Tri kursnivelejoj atendas vin:
komencanta, perfektiga kaj paroliga. La
kursoj okazas matene kaj malfrue post-
tagmeze por ebligi al vi siesti, bani vin (la
marbordo situas je nur 100m) aŭ viziti la
regionon. Vespere okazos distra
programo. Inf.: Espéranto, 5 rue du
Docteur Roux, FR-34090 Montpellier.
Tel/fakso: +33-467.541.543; rete: yvienne
@netcourrier.com; www.perso.
wanadoo.fr/nikolao/esperanto.

23–30 aŭgusto

**Festo 2003 en Paimpol (Plouézec),
Bretonio.** Inf.: Cyrille Pouillet, 103 av.
Verdier, FR-92120 Montrouge, Francio.
Tel. +33 1 46 56 89 59, +33 6 77 28 13
25. Rete: cpouillet@oreka.com

27–31 aŭgusto

**71-a Itala Kongreso de Esperanto,
Ancona–Portonovo.** Inf.: Gruppe
Esperantista Marchigiano 'La Verda
Pego', Casella Postale 521, Ancona,
Italio. Rete: menghini.marco@libero.it

1–7 septembro

**Bretona Bubado en Monteneuf,
Bretonio.** Inf.: 15 Woodbridge Close,
Luton LU4 9DB, Britio. Rete: venu@
BretonaBubado.org

12–15 septembro

**Internacia Amikeca Renkontiĝo en
Aylesford.** Inf.: Anica Page, 7 Hampton,
Great Holm, Milton Keynes MK8 9EP.
Tel. 01908 564004 (vidu paĝon 6).

13–14 septembro

Aŭtunaj Tagoj en Raumo. Inf.: Eo-
Asocio de Finnlando, Siltasaarenkatu 15
C 65, FI-00530 Helsinki, Finnlando.
Rete: eaf@esperanto.fi

25–28 septembro

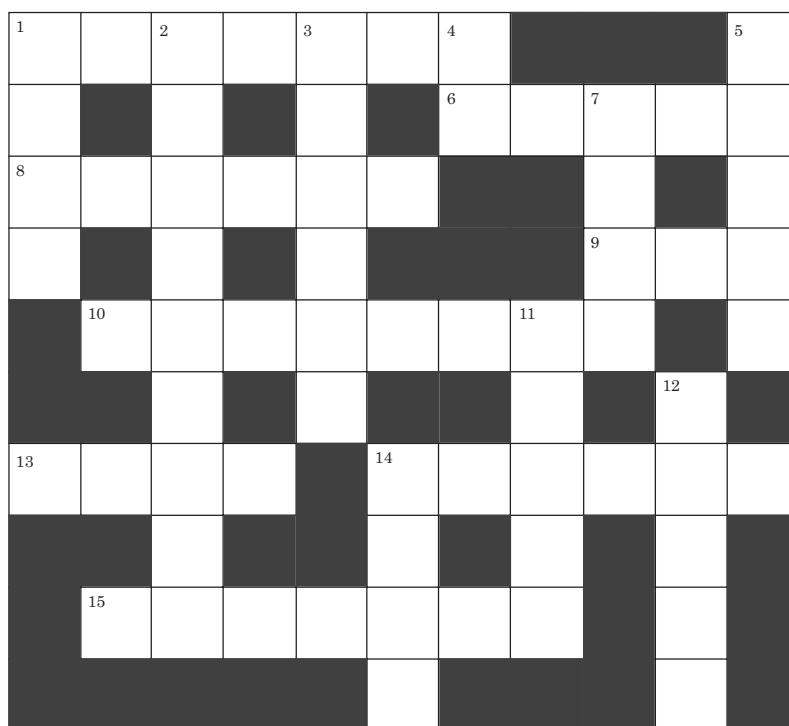
14-a Montkabana Renkontiĝo, aranĝo
por montmigremuloj kaj naturamikoj en
Tuk apud Mrkopalj, Kroatio. Inf.: Vanja
Radovanović, Horvaćanska 31,
HR-10 000 Zagreb, Kroatio, tel. +385-1-
913654626, rete: vanja.radovanovic@
etk.ericsson.se

26–28 septembro

**19-a Artaj Konfrontoj en Esperanto
en Poznań.** Inf.: Pawel Janowczyk, ul.
Zawady 2/7, PL-61-002 Poznań, Polio.
tel. +48-61-8755879; +48-602-283242.
Rete: janowczykpawel@poczta.onet.pl

KRUCVORTENIGMO

CROSSWORD PUZZLE

Horizontale

1. La tuto de la maĉaparato de la homo (7 literoj).
6. Trifingra mevo. (5).
8. Surtera gastropodo sen konko, kiu manĝas vegetaĵojn (6).
9. Sincere kaj respektoplene al Dio kaj religiaj aferoj (3).
10. Kvazaŭrimo kun samaj akcentaj kaj postakcentaj vokaloj kaj malsimilaj konsonantoj (8).
13. Tero, polvo, miksitaj kun akvo, sur strato, vojo ks. (4).
14. Antikva reĝo kun la povo ŝanĝi ĉion al oro, aŭ kun azenaj oreloj (6).
15. Nomo de Pariza universitato, fondita en 1257 (7).

Vertikale

1. Kontraŭo (3 literoj).
2. Sanskrita libro de la 4-a jarcento pri seksaj moroj kaj amora tekniko (9).
3. Ekmemori, ke oni jam aŭdis, vidis, legis ion (6).
4. Numeralo, esprimanta la nombron post sep (2).
5. Larĝa vojo, konstruita por veturiloj kaj kovrita per pavimo aŭ surpremita gruzo (5).
7. Ideala modelo, prezentanta altgrade en si la karakterizajn ecojn de iu speco de personoj aŭ objektoj (4).
11. Pomvino (5).
12. Ĉefo (5).
14. Ne kapabla havi larĝan vidon de la aferoj (radiko, 4).

Solvoj

1. Makzelo; 1v. Malo; 2. Kamassutro; 3. Ekkoni; 4. Ok; 5. Ŝoseo; 6. Kitiĉo; 7. Tipo; 8. Limaĵo; 9. Pie; 10. Asonanco; 11. Cidro; 12. Estro; 13. Koto; 14h. Midaso; 14v. Mito; 15. Sorbano.

26–28 septembro

16-a Internacia Kultura Festivalo, Ústí nad Labem, Ĉeĥio. Inf.: j_kriz@volny.cz

4–11 oktobro

**Internacia Esperanto-Semajno de la
Kulturo kaj Turismo** en Santa Susanna
(Barcelono). Kompletaj pensioj kostas

30 eŭrojn en dulita ĉambro por persono kaj tago; €36 en unulita ĉambro. Plenkolora faldfolio kaj aliĝilo estas haveblaj de s-ro Santiago Torné Grau (tel. +34-937253421), Apartat 423, ES-08200 Sabadell aŭ rete de s-ro Luis Serrano Pérez (ne dum aŭgusto): luis_serrano@mixmail.com. □